

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06811/2017-ERU
Č. j. 06811-6/2017-ERU

V Ostravě dne 15. srpna 2017

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06811/2017-ERU a zahájeném dne 19. června 2017 z moci úřední dle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je společnost **ČEZ Prodej, s.r.o.**, se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČO: 272 32 433 (dále též jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

- I. Účastník řízení, společnost ČEZ Prodej, s.r.o., se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČO: 272 32 433, se tím, že jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele užil agresivní obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 věty druhé ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, neboť požadoval po spotřebiteli – panu [REDAKCE], nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] – za období od 2. února 2017 do 28. února 2017 platby za sdružené služby dodávky plynu, které mu účastník řízení dodal i přesto, že si je od něj daný spotřebitel neobjednal, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.**
- II. Účastník řízení se tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141015905 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů zákazníkovi – panu [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE]) pro odběrné místo EAN [REDAKCE] doručené účastníkovi řízení dne 30. prosince 2016, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.**

- III.** Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 100 000 Kč** (slovy: jedno sto tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27917.
- IV.** Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27917.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 19. června 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení správní řízení z moci úřední ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly:

- sp. zn. 04316/2017-ERU zahájené dne 11. dubna 2017, jejímž předmětem bylo dodržování zákazů a povinností na úseku podnikání v energetických odvětvích stanovených ust. § 4, ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele,
- sp. zn. 02388/2017-ERU zahájené dne 24. února 2017, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.

II. Kontrolní zjištění

II. I. Kontrolní zjištění sp. zn. 04316/2017-ERU

V průběhu kontroly zahájené dne 11. dubna 2017 na základě doručeného Oznámení o zahájení kontroly, č. j. 04316-1/2017-ERU, shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 16. května 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04316-8/2017-ERU.

V závěru protokolu o kontrole bylo uvedeno, že kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení v postavení držitele licence na obchod s plynem vůči panu [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“), užil

obchodní praktiku, resp. agresivní obchodní praktiku, uvedenou v příloze č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, a to tím, že po tomto spotřebiteli požadoval platbu za sdružené služby dodávky plynu, které mu dodal i přesto, že si je spotřebitel od něj neobjednal. Popsaným jednáním se účastník řízení dopustil užití nekalé obchodní praktiky vůči výše uvedenému spotřebiteli, neboť dle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele obchodní praktiky uvedené v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona se považují za nekalé za všech okolností. Proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole účastník řízení nepodal námítky.

II. II. Kontrolní zjištění sp. zn. 02388/2017-ERU

V průběhu kontroly zahájené dne 24. února 2017 na základě doručeného Oznámení o zahájení kontroly, č. j. 02388-1/2017-ERU, shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 21. dubna 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 02388-11/2017-ERU.

V závěru protokolu o kontrole bylo uvedeno, že kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení v postavení účastníka trhu s elektřinou, který podniká v energetických odvětvích na základě udělené licence na obchod s elektřinou, při vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníka [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále je „[REDAKCE]“), pro jeho odběrné místo na adrese Kubínova 437/10, Litoměřice, EAN [REDAKCE], která účastníkovi řízení byla doručena dne 30. prosince 2016, nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, tj. nezaslal zákazníkovi písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny ve stanovené lhůtě, čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Dne 9. května 2017 obdržel Úřad námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokole, na jejichž základě a na základě dalšího došetření věci vyhotovil dne 17. května 2017 Úřad Dodatek č. 1 k Protokolu o kontrole č. [REDAKCE]. Kontrolní závěry původního znění protokolu o kontrole však zůstaly nezměněny.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedených kontrolách zahájil Úřad po vyhodnocení všech zjištěných skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 19. června 2017, č. j. 06811-4/2017-ERU, bylo účastníkovi řízení doručeno tentýž den. V rámci oznámení byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Dne 19. června 2017 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spisy vedené pod sp. zn. 02388/2017-ERU a sp. zn. 04316/2017-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 06811-2/2017-ERU.

Dne 29. června 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 06811-5/2017-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána

možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Účastník řízení se však k pokladům rozhodnutí nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je mimo jiné držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141015905 s datem zahájení licencované činnosti dne 2. září 2010 a licence na obchod s plynem č. 240908082 s datem zahájení licencované činnosti dne 17. července 2009.

IV. I. Jednání účastníka řízení vůči panu Jaroslavu Kozlovi

Účastník řízení dne 22. listopadu 2012 uzavřel se zákazníkem [REDAKCE] pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] (dále jen „Odběrné místo“), smlouvu o sdružených službách dodávky plynu oprávněnému zákazníkovi (dále jen „Smlouva o sdružených službách dodávky plynu“). Součástí Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu byly všeobecné obchodní podmínky dodávky plynu účinné od 1. ledna 2012 (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky dodávky plynu“). V rámci Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu si pan [REDAKCE] sjednal „produktovou řadu Atraktiv“. Platnost a účinnost smlouvy byla upravena přímo ve smlouvě následovně: „Smlouva nabývá platnosti dnem podpisu Zákazníkem a nabývá účinnosti dnem zahájení dodávky plynu Obchodníkem a sjednává se na dobu určitou, na 24 měsíců ode dne zahájení dodávky.“.

Uplynutí doby, na kterou byla Smlouva o sdružených službách dodávky plynu uzavřena, bylo upraveno přímo ve smlouvě následovně: „Po uplynutí doby trvání Smlouvy se její platnost i účinnost vždy opětovně prodlouží, a to vždy o 12 měsíců, pokud kterýkoliv z Účastníků nesdělí druhému Účastníkovi nejméně 1 kalendářní měsíc před uplynutím doby jejího trvání, že na jejím prodloužení netrvá, takové sdělení musí být písemné a musí být prokazatelně doručeno druhému Účastníkovi nejpozději v pracovní den, který bezprostředně předchází dni, od kterého se počítá běh oznamovací lhůty.“.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že Smlouva o sdružených službách dodávky plynu byla uzavřena na dobu určitou v délce 24 měsíců, přičemž tato doba se počítá ode dne zahájení dodávky plynu do dotčeného Odběrného místa a prodlužuje se vždy o 12 měsíců, pokud jeden z účastníků ve stanoveném předstihu před uplynutím doby nesdělí druhému, že na jejím prodloužení netrvá.

Účastník řízení dopisem ze dne 2. února 2013 informoval pana [REDAKCE], že dodávka do jeho Odběrného místa byla z jeho strany zahájena dne 1. února 2013. Tato skutečnost dále vyplývá i z výpisu z informačního systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČO: 264 63 318, držitele licence na činnosti operátora trhu č. 150504700 (dále jen „Operátor trhu“).

Pan [REDAKCE] dne 22. listopadu 2016 podal Žádost o ukončení smlouvy včetně Plné moci udělené účastníkovi řízení k ukončení Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, kterou se realizuje dodávka plynu do Odběrného místa. Z tohoto kroku zákazníka je zřejmé, že projevil vůli ve smluvním vztahu dále nepokračovat, tj. netrval na jeho prodloužení.

Účastník řízení dne 6. února 2017 zaslal dopis zákazníkovi [REDAKCE] ve kterém se vyjadřuje k Žádosti o ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu následovně: „*Žádost o ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu do odběrného místa [REDAKCE] (zákazník [REDAKCE] byla uplatněna k datu 31. 1. 2017, přičemž správný datum ukončení byl 1. 2. 2017. Protože p. [REDAKCE] vyjádřil svoji vůli nepokračovat ve smlouvě včas, byť k nesprávnému datu, ukončujeme ji v náhradním termínu 28. 2. 2017. Informujte prosím svého obchodníka, aby zahájil dodávku plynu 1. 3. 2017. V opačném případě může dojít k demontáži plynoměru.*“.

Skutečnost, že dodávka plynu byla do Odběrného místa účastníkem řízení ukončena dne 28. února 2017, vyplývá i z výpisu z informačního systému Operátora trhu.

Účastník řízení po panu [REDAKCE] za období od 21. září 2016 do 28. února 2017 za sdružené služby dodávky plynu formou mimořádné faktury za sdružené služby dodávky plynu - konečný účet, evidenční číslo daňového dokladu [REDAKCE] vystaveného dne 12. března 2017 a splatného dne 27. března 2017, požadoval úhradu částky ve výši [REDAKCE] Kč (včetně DPH).

IV. II. Jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE]

Účastník řízení dne 20. dubna 2011 uzavřel se zákazníkem [REDAKCE] smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny / domácnost číslo: [REDAKCE] (dále jen „Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny“), pro odběrné místo na adrese [REDAKCE] EAN [REDAKCE]

Za odebranou elektřinu, resp. sdružené služby dodávky elektřiny, pak účastník řízení vystavil panu [REDAKCE] dne 29. prosince 2016 pro výše uvedené odběrné místo mimořádnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE]) za období od 26. ledna 2016 do 17. prosince 2016. Mimořádné vyúčtování bylo vystaveno z důvodu změny zákazníka v odběrném místě.

Dne 30. prosince 2016 byla účastníkovi řízení doručena reklamační vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE] zákazníka [REDAKCE] Reklamační podaná zákazníkem [REDAKCE] byla v informačním systému účastníka řízení přijata dne 30. prosince 2016 k vyřízení.

Dne 10. ledna 2017 měl účastník řízení odeslat příslušnému provozovateli distribuční soustavy, tj. společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín - Děčín IV-Podmokly, IČO: 247 29 035 (dále jen „ČEZ Distribuce“ nebo „distributor“) informaci o podané reklamaci, resp. obecný požadavek na prověření vyúčtování distribuce v předmětném odběrném místě (EAN [REDAKCE]).

Účastník řízení ve svém vyjádření s názvem „Č. j. 02388-4/2017-ERU - doplnění k žádosti o informace“, ze dne 27. března 2017, k zaslání shora uvedeného požadavku směrem k distributorovi uvedl: „Společnost ČEZ Prodej, s.r.o. doplňuje, že po dalším prošetření bylo zjištěno, že ačkoliv reklamace týkající se odběrného místa Zákazníka byla vůči příslušnému provozovateli distribuční soustavy dne 10. ledna 2017 založena, zřejmě již nebyla systémem odeslána k dalšímu zpracování. Společnost ČEZ Prodej, s.r.o. se omlouvá za dřívější poskytnutí nepřesné informace.“.

Dne 25. ledna 2017 byla účastníkovi řízení prostřednictvím e-mailu doručena žádost pana [REDAKCE] o kompenzaci dle vyhlášky o kvalitě dodávek za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování distribuce elektřiny. Pan [REDAKCE] argumentoval skutečností, že do tohoto dne neobdržel informaci o vyřízení reklamace doručené účastníkovi řízení dne 30. prosince 2016 způsobem a v termínu, jak stanovuje vyhláška o kvalitě dodávek.

Na reklamaci vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny, která byla doručena účastníkovi řízení dne 30. prosince 2016, bylo společností ČEZ Zákaznické služby, s.r.o., se sídlem Guldenerova 2577/19, 326 00 Plzeň, IČO: 263 76 547 (dále jen „ČEZ Zákaznické služby“), odpovězeno zákazníkovi [REDAKCE] dopisem ze dne 21. února 2017. Z textace tohoto dopisu vyplývá, že účastník řízení uznává nesprávné řešení týkající se vyřízení předmětné reklamace, omlouvá se za nepříjemnosti s tím spojené a informuje zákazníka o vyplacení kompenzace ve výši 1 000 Kč. Závěrem tohoto dopisu účastník řízení uvádí, že věří, že tímto je celá záležitost dořešena. Žádost zákazníka týkající se uplatnění náhrady dle ust. § 20 odst. 3 vyhlášky o kvalitě dodávek byla účastníkem řízení vyhodnocena jako oprávněná a současně byla zákazníkovi [REDAKCE] tato náhrada vyměřena ve výši 22 800 Kč a poukázána na jeho účet, jak vyplývá z dopisu společnosti ČEZ Zákaznické služby ze dne 31. března 2017.

Dne 31. března 2017 bylo Úřadu doručeno vyjádření společnosti ČEZ Distribuce, jako reakce na žádost Úřadu o poskytnutí informací a podkladů, č. j. 02388-6/2017-ERU, ze dne 21. března 2017, týkající se vyřízení předmětné reklamace ze strany této společnosti, přičemž v této odpovědi sděluje níže uvedenou informaci: „Distributor ve věci dožádání týkající se vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny v odběrném místě zákazníka [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] EAN [REDAKCE] uvádí, že do dnešního dne neobdržel žádnou reklamaci. Ani od klienta, pana [REDAKCE] ani dodavatele, společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., která má s klientem sjednanu smlouvu o Sdružených dodávkách elektřiny. Při přípravě podkladů jsme prověřili všechny komunikační kanály, kterými probíhá komunikace mezi distributorem s dodavatelem (ESB rozhraní, Distribuční portál) a dne 10. ledna 2017 nedošla v souvislosti s předmětným EAN [REDAKCE] distributorovi žádná zpráva.“.

Shora uvedené sdělení společnosti ČEZ Distribuce potvrzuje informaci, kterou zaslal účastník řízení Úřadu ve svém vyjádření ze dne 27. března 2017, ve kterém uvedl, že požadavek na prověření vyúčtování distribuce v předmětném odběrném místě směrem k distributorovi nebyl systémem odeslán k jeho dalšímu zpracování.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o ochraně spotřebitele

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle zákona o ochraně spotřebitele (tj. ve znění účinném před 1. červencem 2017), tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tzn. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 24b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle zákona o ochraně spotřebitele, příp. dle správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za správní delikt účastníka řízení, kdy konstatuje, že zákon o ochraně spotřebitele byl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení novelizován, a to zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela

nabyla účinnosti dne 1. července 2017, (dále jen „novelizovaný zákon o ochraně spotřebitele“).

Jak zákon o ochraně spotřebitele účinný do 30. června 2017 [v ust. § 24 odst. 1 písm. a)], tak i novelizovaný zákon o ochraně spotřebitele vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 24 odst. 1 písm. a)] porušení zákazu užívání nekalých obchodních praktik výrobcem, dovozcem, vývozcem, dodavatelem, prodávajícím nebo jiným podnikatelem. Samotná skutková podstata, tedy porušení zákazu užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí (viz ust. § 4 odst. 4), uvedená v zákoně o ochraně spotřebitele je taktéž totožná s právní úpravou v novelizovaném zákoně o ochraně spotřebitele.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za správní delikt novelizovaného zákona o ochraně spotřebitele není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle zákona o ochraně spotřebitele).

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 24 odst. 14 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, i zákona o ochraně spotřebitele se za správní delikt dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele uloží pokuta do výše 5 000 000 Kč.

Zákon o ochraně spotřebitele tedy za správní delikt dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle zákona o ochraně spotřebitele, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé Hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá i z části „VI. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

Energetický zákon

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle energetického zákona (tj. ve znění účinném před 1. červencem 2017), tak i právní úprava odpovědnosti za přešupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tzn. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. dle správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupek.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za správní delikt účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytykaných jednání účastníka řízení novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, a (iii) zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy část této novely nabyla účinnosti dne 1. srpna 2017, (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon účinný do 5. června 2017 [v ust. § 91 odst. 5 písm. d)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91 odst. 5 písm. d)] porušení některé z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 držitelem licence na obchod s elektřinou.

K samotné skutkové podstatě, tedy k porušení povinnosti dle ust. § 30 odst. 2 energetického zákona, konkrétně dle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, správní orgán uvádí, že dle energetického zákona i dle novelizovaného energetického zákona vždy platilo a platí, že obchodník s elektřinou má povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána (tj. dle energetického zákona).

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, i energetického zákona se za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uloží pokuta do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období

Energetický zákon tedy za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá i z části „VI. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. I. Obecný právní rámec

V. I. I. Zákon o ochraně spotřebitele

Správního deliktu ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.

Dle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.

Dle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.

Dle písm. f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.

Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).

Dle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.

V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence na obchod s plynem č. 240908082, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkovi elektřinu, ale také mu zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči odběratelům (a tedy i panu [REDAKCE]) vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.

Dle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že pan [REDAKCE] je nepodnikající fyzická osoba, která nejednala v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Pan [REDAKCE] tak naplňuje definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky) musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Lze tedy dle závěrů výše uvedené judikatury obecně shrnout, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze

nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

V. I. II. Energetický zákon

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 30 odst. 2 energetického zákona.

Dle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady, a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb stanoví vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů.

Dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na nevrácení zaplacených přeplatků 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.

Ust. § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek stanoví, že spočívá-li důvod reklamace vyúčtování dodávky elektřiny ve vyúčtování distribuce elektřiny a dodavatel nebo dodavatel sdružené služby ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) reklamuje vyúčtování distribuce elektřiny podle ust. § 17, lhůty podle odstavce 1 po dobu vyřizování reklamace vyúčtování distribuce elektřiny neběží.

V. II. Právní posouzení skutků

V. II. I. Právní posouzení jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE]

Ve správním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že mezi panem Jaroslavem Kozlem a účastníkem řízení došlo k uzavření Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné obchodní podmínky dodávky plynu. Doba trvání Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu byla sjednána při jejím uzavření na dobu 24 měsíců ode dne zahájení dodávky plynu s tím, že po uplynutí doby trvání dotčené smlouvy se její platnost i účinnost vždy opětovně prodlouží, a to vždy o 12 měsíců, pokud kterákoliv ze smluvních stran druhé smluvní straně nejméně 1 kalendářní měsíc před uplynutím doby

jejího trvání nesdělí, že na jejím prodloužení netrvá. Takovéto sdělení musí být písemné a musí být prokazatelně doručeno druhé smluvní straně nejpozději v pracovní den, který bezprostředně předchází dni, od kterého se počítá běh oznamovací lhůty.

Ze sdělení účastníka řízení a výpisu z informačního systému Operátora trhu vyplývá, že dodávka plynu byla zahájena dne 1. února 2013, tj. Smlouva o sdružených dodávkách plynu byla uzavřena do 1. února 2015 včetně.

Smlouva o sdružených službách dodávky plynu byla následně mezi účastníkem řízení a panem [REDAKCE] dvakrát prodloužena o 12 měsíců, kdy po posledním prodloužení byla uzavřena do 1. února 2017. Posledním dnem pro doručení písemného sdělení (žádosti o ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu) účastníku řízení tak byl den 30. prosince 2016. Pan [REDAKCE] žádost o ukončení dotčené smlouvy však odeslal již dne 22. listopadu 2016.

Uvedený úkon nevyžaduje akceptaci účastníka řízení, aby s ním byly spojeny předpokládané právní účinky, tj. další neprodloužení Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu. Správní orgán pro úplnost doplňuje, že tento úkon nevyžaduje ani přesné určení data ukončení dotčené smlouvy, neboť tato skutečnost nevyplývá ani z uzavřené smlouvy ani z Všeobecných obchodních podmínek dodávky plynu.

Smlouva o sdružených službách dodávky plynu tedy byla ukončena uplynutím doby, na kterou byla sjednána, tj. dne 1. února 2017.

Účastník řízení i po ukončení dotčené smlouvy, konkrétně v období od 2. února 2017 do 28. února 2017, dodával do Odběrného místa sdružené služby dodávky plynu, což účastník řízení v rámci kontroly a správního řízení nikterak nerozporoval. Uvedené taktéž vyplývá z výpisu z informačního systému Operátora trhu.

Dodávky plynu do Odběrného místa účastník řízení realizoval, aniž by měl s panem [REDAKCE] uzavřenu příslušnou smlouvu (právní titul) či aniž by si pan [REDAKCE] u účastníka řízení objednal sdružené služby dodávky plynu. Účastníku řízení navíc z úkonu pana [REDAKCE] muselo být zřejmé, že si pan [REDAKCE] nepřeje i nadále (tj. po 1. únoru 2017) setrvat u účastníka řízení, jakožto dodavatele plynu.

Za sdružené služby dodávky plynu, které účastník řízení dodal panu [REDAKCE] v období od 2. února 2017 do 28. února 2017, aniž by si je pan [REDAKCE] u účastníka řízení objednal, požadoval účastník řízení po panu [REDAKCE] úhradu, když mu dne 12. března 2017 vystavil fakturu č. [REDAKCE] (konečný účet za období od 21. září 2016 do 28. února 2017).

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsané jednání účastníka řízení je obchodní praktikou vůči spotřebiteli ve smyslu ust. článku 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách, neboť se jedná o jednání ze strany obchodníka přímo související s prodejem a dodáním produktu spotřebiteli.

Správní orgán dle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je tato popsaná obchodní praktika zakázaná dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval,

zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.

Podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Dle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.

Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval na pana [REDAKCE] jako spotřebiteli za období od 2. února 2017 do 28. února 2017 platbu za sdružené služby dodávky plynu, které mu dodal, ačkoli si je pan [REDAKCE] neobjednal, dospěl správní orgán k závěru, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky dle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu. S odkazem na výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu správní orgán uvádí, že pro toto posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci, a proto se správní orgán tímto posouzením nezabýval.

Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o agresivní obchodní praktiky dle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu, nezabýval se již tím, zda popsaná obchodní praktika je také zakázaná dle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky dle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Dále správní orgán konstatuje, že uvedená agresivní obchodní praktika byla účastníkem řízení užitá při poskytování sdružených služeb dodávky plynu, když účastník řízení po panu [REDAKCE] požadoval úhradu za neobjednané služby/zboží (tj. za sdružené služby dodávky plynu) až při jejich poskytování.

Co se týče doby, po kterou měl účastník řízení poskytovat panu [REDAKCE] sdružené služby dodávky plynu, aniž by si je u něj objednal, a za něž následně požadoval úhradu, tak je nesporné, že účastník řízení započal s nevyžádanými dodávkami plynu (resp. s poskytováním sdružených služeb dodávky plynu bez uzavření smlouvy či objednávky) dne 2. února 2017, tj. den následující po ukončení Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, a pokračoval v nich do 28. února 2017.

Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto prodávající užil vůči panu [REDAKCE] jako spotřebiteli agresivní obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, čímž porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik stanovený ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

V. II. I. Právní posouzení jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE]

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141015905 s datem zahájení licencované činnosti dne 2. září 2010.

Na účastníka řízení se tedy vztahují povinnosti stanovené v ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.

V souladu se Smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny vyúčtoval účastník řízení panu [REDAKCE] dodanou elektřinu, resp. sdružené služby dodávky elektřiny, za období od 26. ledna 2016 do 17. prosince 2016, daňovým dokladem č. [REDAKCE]

Dne 30. prosince 2016 byla účastníkovi řízení ze strany pana [REDAKCE] doručena reklamacie vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny, konkrétně daňového dokladu č. [REDAKCE]

Den 30. prosinec 2016 byl tudíž rozhodným dnem pro běh lhůty dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek, kdy tato lhůta uplynula účastníku řízení dne 16. ledna 2017. Stavění lhůty dle ust. § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek se v případě postupu účastníka řízení neuplatní, neboť účastník řízení, přestože v interním systému založil reklamaci vůči distributorovi, tuto mu neodeslal.

K zaslání písemného vyřízení reklamacie pana [REDAKCE] na vyúčtování dodávky elektřiny, tj. k vyřízení reklamacie, došlo až přípisem společnosti ČEZ Zákaznické služby dne 21. února 2017, tj. 36 dnů po uplynutí lhůty dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek.

Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel v případě pana [REDAKCE] standard lhůty pro vyřízení reklamacie vyúčtování dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE] dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek, tj. porušil povinnost danou mu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

V. III. Formální a materiální stránka správních deliktů

V. III. I. Správní delikt dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že byla naplněna formální stránka správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jako prodávající užil nekalou obchodní praktiku, konkrétně agresivní obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, čímž účastník řízení porušil zákaz stanovený v ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání

naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se Úřad zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného správního deliktu.

Z hlediska materiální stránky správního deliktu je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

V daném případě tato konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.

S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

V. III. II. Správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení porušil povinnost uvedenou v ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se Úřad zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného správního deliktu.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba obecně vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

V daném případě účastník řízení svým jednáním více než trojnásobně překročil lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny. V jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v nezanedbatelném snížení kvality služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice.

Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

V. IV. Odpovědnost za správní delikty

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 24b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, resp. ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaných správních deliktů.

Pro úplnost správní orgán konstatuje, že v případě posuzování skutku účastníka řízení, resp. správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, nenastala ani situace předpokládaná ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek stanovující situace, které nejsou považovány za nedodržení standardů dle této vyhlášky.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele či energetickým zákonem a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsányi jednáními dopustil správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za které je také odpovědný.

VI. Uložení správního trestu

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. V rámci úvodní části „V. Právní hodnocení“ odůvodnění tohoto

rozhodnutí dospěl správní orgán k závěru, že pro pachatele jsou výhodnější ta ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, jež jsou uvedena v zákoně o odpovědnosti za přestupky, a proto správní orgán aplikoval tato ustanovení.

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh různorodý, kdy se pachatel více, tj. dvěma, skutky dopustil naplnění dvou různých skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný.

Dle ust. § 24 odst. 14 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, lze za přestupek (správní delikt) dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, lze za přestupek (správní delikt) dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že přísněji trestný je přestupek (správní delikt) dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, neboť zákonodárce za spáchání tohoto přestupku stanovil vyšší horní hranici sazby pokuty.

Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento (nejpřísněji trestný) správní delikt, tzn. k uložení správního trestu dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 citovaného zákona. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu správního deliktu spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti správního deliktu (přestupku) ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Ust. § 30 odst. 2 energetického zákona stanovuje základní povinnosti držitelů licencí na obchod s elektřinou, kdy jednou z těchto povinností uvedenou v písm. d) dotčeného ustanovení je dodržování stanovených kvalit dodávek a služeb dle vyhlášky o kvalitě dodávek. Ve správním řízení pak bylo zjištěno, že účastník řízení nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb vůči jednomu zákazníkovi, z čehož lze usuzovat na nižší závažnost správního deliktu.

Správní orgán dále posuzoval význam a rozsah následku ve smyslu ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy je nutné konstatovat, že účastník řízení v době zahájení správního řízení již odstranil protiprávní stav, kdy dne 21. února 2017 zaslal panu [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek, a zároveň panu [REDAKCE] vyplatil náhradu dle ust. § 20 odst. 3 vyhlášky o kvalitě dodávek za nedodržení standardu dodávek ve výši 22 800 Kč, kdy obojí považuje správní orgán za skutečnosti, které snižují rozsah i význam následku spáchání správního deliktu.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. Z průběhu správního řízení a zejména pak na základě vyjádření účastníka řízení lze konstatovat, že účastník řízení porušil povinnost stanovenou ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona z důvodu svého opomenutí, kdy správnímu orgánu z průběhu správního řízení nevyplývalo, že by takto účastník řízení činil úmyslně. Správní orgán tak tuto skutečnost hodnotil jako polehčující.

Správní orgán se zabýval také zjištěnou délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Účastník řízení překročil lhůtu stanovenou ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek o 36 dní, což však správní orgán jako přitěžující či polehčující okolnost nehodnotí, neboť od délky protiprávního jednání odvozuje naplnění materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán však jako výrazně přitěžující okolnost dle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení rovněž spáchal ve vícečinném souběhu správní delikt dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kdy se sice jedná o správní delikt mírněji trestný, avšak dle názoru správního orgánu o správní delikt svou podstatou závažnější, neboť má za to, že obecně klamání zákazníků na trhu s energiemi je velmi závažným deliktem, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům. Neumožnění uplatnění práv zákazníka garantovaných zákonem je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností.

V tomto případě je třeba zohlednit, že účastníku řízení byla pravomocně uložena

- pokuta ve výši 50 000 Kč za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2011, a to rozhodnutím č. j. 11431-5/2012-ERU ze dne 1. listopadu 2012,
- pokuta ve výši 60 000 Kč za spáchání správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2013, a to rozhodnutím č. j. 03503-7/2013-ERU ze dne 9. května 2013,
- pokuta ve výši 50 000 Kč za spáchání správního deliktu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 31. prosince 2014, a to rozhodnutím č. j. 07377-5/2014-ERU ze dne 25. září 2014,
- úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč za spáchání správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017, a správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 28. února 2017, a to příkazem č. j. 033633-3/2017-ERU ze dne 21. března 2017, což je zohledněno při stanovení výše pokuty s ohledem na výši udělené pokuty jako přitěžující okolnost.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta

mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Dle Výkazu zisku a ztráty dosáhl účastník řízení v roce 2016 výsledku hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření účastník řízení vykázal ve výši [REDAKCE] Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonné sazby. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetického zákona a zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava